



**Action Plan (Thai language)  
2025-2026 Invitation Programme  
for Teachers from Thailand**



- เหตุผล

- ภาษาญี่ปุ่นมีความสำคัญในด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยและญี่ปุ่น เนื่องจากมีนักธุรกิจจากประเทศญี่ปุ่นไปทำงานที่ประเทศไทยจำนวนมาก ดังนั้นหากนักเรียนได้เรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นมากขึ้นจะเป็นผลดีต่อการวางรากฐานการเรียนรู้สู่อาชีพที่นักเรียนสนใจ

- 

- วัตถุประสงค์

- 1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น
- 2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพด้านภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น

- ระยะเวลา

- ปีการศึกษา 2569 (16.พฤษภาคม ถึงมีนาคม 2570)

## กิจกรรมการแลกเปลี่ยน ครูสอนภาษาญี่ปุ่น

## วิธีการดำเนินการ

1. ประชุมวางแผนการดำเนินงานทั้งคณะผู้บริหารและครูที่สอนภาษาญี่ปุ่น
2. ประสานงานกับศูนย์ **ACCU** เพื่อขอรับการสนับสนุนครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นทั้งในระดับม.ต้นและม.ปลาย
3. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2569
4. นิเทศติดตามการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น
5. ปะเมินผลการดำเนินงาน
6. ปรับปรุง พิจารณาความต่อเนื่องของกิจกรรม

## ความคาดหวัง

1. ครูสอนภาษาญี่ปุ่นที่เป็นชาวไทยในโรงเรียนมาตาบุตรุดพันธ์พิทยาคารมีสมรรถนะด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น
2. นักเรียนมีความสามารถและทักษะด้านภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น



# (The 11th Invitation Programme for Teachers from Thailand 2025-2026)

แผนปฏิบัติการ: การส่งเสริมวัฒนธรรมคุณธรรมและการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยได้รับแรงบันดาลใจจากโรงเรียนญี่ปุ่น

## 1. ความเป็นมา

โรงเรียนบ้านคลองมะนาวเป็นโรงเรียนชนบทที่มุ่งพัฒนาวิสัย คุณธรรม และทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียน ได้รับแรงบันดาลใจจากแนวปฏิบัติของโรงเรียนญี่ปุ่นที่ผู้จัดทำได้สังเกตและเรียนรู้ในโครงการเชิญครูไทยไปเยือนญี่ปุ่นครั้งที่ 11 ปี 2568 โดยมีเป้าหมายปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทไทยและคงเอกลักษณ์ของโรงเรียน

## 2. วัตถุประสงค์

- ปลุกฝังวิสัย ความรับผิดชอบ และคุณธรรมในนักเรียน
- สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วมและสนุกสนาน
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนในการพัฒนาระบบโรงเรียนอย่างยั่งยืน
- เสริมสร้างความร่วมมือและแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการศึกษาไทย-ญี่ปุ่น

## 3. กิจกรรมหลัก

- ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากญี่ปุ่นให้ครูในโรงเรียน
- นำกิจวัตรโรงเรียนญี่ปุ่นมาปรับ
- ทดลองใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Koza model) ในวิชาหลัก
- จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น
- จัดตั้ง “ห้องเรียนมิตรภาพไทย-ญี่ปุ่น” และกิจกรรมแลกเปลี่ยนครู

## แผนปฏิบัติการ

## 4. ระยะเวลา

- ภายใน 3 สัปดาห์หลังกลับจากญี่ปุ่น: ฝึกอบรมครูเรื่องแนวปฏิบัติญี่ปุ่น
- พ.ย. 2565 – ธ.ค. 2566: นำกิจวัตรและการทดลองเรียนแบบร่วมมือไปปฏิบัติ
- ก.พ. 2566: จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น
- มี.ค. 2566: สรุปผลและนำเสนอผลงานพร้อมจัดนิทรรศการ

## 5. วิธีดำเนินการ

- ครูรับผิดชอบจัดกิจกรรมในห้องเรียนและพื้นที่ส่วนรวม
- จัดอบรมภายในเพื่อถ่ายทอดแนวปฏิบัติ
- วางแผนและแบ่งพื้นที่รับผิดชอบสำหรับกิจกรรมทำความสะอาดและดูแลห้องเรียน
- ใช้แนวคิด “เรียนรู้ผ่านการทำจริง” และการสังเกตเพื่อปรับปรุงกิจกรรม

## 6. ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

- นักเรียนมีวิสัย รับผิดชอบต่อส่วนรวมและความร่วมมือดีขึ้น
- ครูพัฒนาทักษะการเรียนการสอนแบบร่วมมือ
- โรงเรียนมีวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันและคุณธรรมอย่างชัดเจน
- เป็นโมเดลกิจกรรมที่สามารถเผยแพร่ให้โรงเรียนอื่นนำไปปรับใช้



## 1. ความเป็นมา (Background)

จากการเข้าร่วมโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ ณ Tokyo Gakugei University (TGU) ประเทศญี่ปุ่น โดยได้รับฟังการบรรยายพิเศษจาก ศ. Yasuyuki Iwata ผลการดูงาน และข้อมูลเพิ่มเติมจาก TGU ซึ่งให้เห็นถึงความจำเป็นในการปฏิรูปการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Competencies) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ การใช้ ICT และการเป็นนักวิจัย/นักพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แผนปฏิบัติการนี้จึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการนำแนวคิดและหลักการของ TGU มาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับคุณภาพครูและผู้บริหารในองค์กร

## 2. วัตถุประสงค์ (Objectives)

เพื่อส่งเสริมให้ครูมีบทบาทเป็น "ครูในฐานะนักวิจัย" (Teacher as a Researcher) ผ่านการปฏิบัติการสอนที่เน้นการวิจัยในชั้นเรียน (Action Research)

เพื่อสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันเป็นทีม (Collaboration) และการเรียนรู้ตลอดชีวิตในสถานศึกษา

## 3. กิจกรรมหลัก (Key Activities)

1. จัดทำโครงการ "ครูนักวิจัยเพื่อการปฏิบัติ" (Teacher as Researcher Program) โดยเน้นการทำ Action Research และการนำผลวิจัยมาใช้ปรับปรุงการสอน
2. จัดตั้ง "ชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ" (PLC - Professional Learning Community) โดยกำหนดวาระการประชุมที่เน้นการแลกเปลี่ยนวิธีการสอน (Pedagogy) และผลการวิจัยในชั้นเรียน

#### 4. ระยะเวลา (Timeline)

พ.ย.2568 - มี.ค. 2569

ระยะที่ 1: การวิเคราะห์และวางแผน    ระยะที่ 2: การพัฒนาและการนำร่อง    ระยะที่ 3: การสร้างระบบและขยายผล

#### 5. วิธีดำเนินการ (Implementation Method)

1. กำหนดให้ครู 100% ต้องทำ Action Research อย่างน้อย 1 เรื่อง/ภาคเรียน โดยมีการนำเสนอผลงานใน PLC และมีการให้คำปรึกษาจากหัวหน้ากลุ่มสาระ
2. ปรับเปลี่ยนรูปแบบห้องพักครูให้เป็น Learning Space ส่งเสริมการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ (Informal Learning) เน้นการให้ข้อเสนอแนะเชิงบวก (Positive Feedback)

#### 6. ผลลัพธ์ที่คาดหวัง (Expected Outcomes)

##### ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ (Quantitative)

1. ครูทุกคนทำ Action Research อย่างน้อย 1 เรื่อง/ภาคเรียน และมีการเผยแพร่ผลงานผ่าน PLC
2. จำนวนนวัตกรรมและสื่อการสอนที่ใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้นร้อยละ 30

##### ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ (Qualitative)

1. รูปแบบการสอนในห้องเรียนเปลี่ยนไปในทิศทางที่เน้น **Active Learning** และ **Inquiry-Based Learning** มากขึ้น
2. เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการวิจัย การพัฒนาตนเอง และการทำงานร่วมกันเป็นทีม (Team Teaching and Collaboration)



1

## ที่มาและความสำคัญ

การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญต่อการส่งเสริมการศึกษาอย่างยั่งยืนและครอบคลุม โดยสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาที่มีคุณภาพและความร่วมมือ (SDG Quality Education and Partnership) การเรียนรู้ลักษณะนี้ส่งเสริมความหลากหลายและความเท่าเทียมทางการศึกษา โดยใช้หน้ากากไทย (หน้ากากผี 3 ประเภท) และหน้ากากญี่ปุ่น (คิซุเนะ โอคามะ ฮิโยโตโกะ) เป็นสื่อสร้างสรรค์ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเชิงปฏิบัติ ซึ่งเชื่อมโยงมรดกทางวัฒนธรรมไปพร้อมกับการสร้างเครือข่ายทางวิชาการที่ยั่งยืนระหว่างครูไทยและครูญี่ปุ่น

2

## จุดประสงค์

1. ส่งเสริมการศึกษาอย่างครอบคลุม และยั่งยืนผ่านกิจกรรมหน้ากากข้ามวัฒนธรรม
2. สร้างความตระหนักและคุณค่าต่อมรดกทางวัฒนธรรม รวมถึงส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน
3. พัฒนากิจกรรมสื่อสารหลายภาษา (ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น และภาษาไทย)
4. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างครูไทย-ญี่ปุ่น และการสะท้อนผลการสอน



6

## เป้าหมายที่คาดหวัง

- เพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น การสร้างความครอบคลุม และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
- พัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนไทยและญี่ปุ่น ผ่านกิจกรรมหน้ากาก
- นักเรียนสร้างสรรค์การออกแบบหน้ากากใหม่ ๆ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างยั่งยืน
- เสริมสร้างความร่วมมือและการสะท้อนผลการสอนของครูไทยและญี่ปุ่น
- บูรณาการแนวคิด ESD และความครอบคลุมเข้ากับการปฏิบัติ ทั้งในระดับท้องถิ่นและนานาชาติ



## Action Plan



### Small Actions, Big Impact: Learning Across Cultures



หน้ากากวัฒนธรรมญี่ปุ่นและไทย

ภาพนำมาเผยแพร่เป็นภาพวาดและออกแบบเองไม่ติดลิขสิทธิ์ใดใด

3

## กิจกรรมหลัก

1. ชั้นเรียนออนไลน์แบบโต้ตอบ: นักเรียนไทยและญี่ปุ่นเรียนรู้สร้างสรรค์ และแบ่งปันการออกแบบหน้ากากประเพณี พร้อมรับข้อเสนอแนะในแต่ละครั้ง
2. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม: นักเรียนไทยและญี่ปุ่นนำเสนอและอภิปรายเกี่ยวกับประเพณีหน้ากาก
3. การฝึกภาษา: เล่าเรื่อง แนะนำตัว และบรรยายหน้ากากเป็นภาษาไทย ญี่ปุ่น และอังกฤษ
4. โครงการสร้างสรรค์: นักเรียนร่วมสร้าง “หน้ากากมิตรภาพ” และนำเสนอทางออนไลน์
5. การสะท้อนผลการสอนและสัมมนา: ครูสะท้อนผลการสอนและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติ ESD แบบครอบคลุม

5

## วิธีการดำเนินการ

- หน่วยงานหลัก: เขตบริการการศึกษาประถมศึกษาเลย 1  
 หน่วยงานร่วมมือ: โรงเรียนพนมมิตรญี่ปุ่น, เครือข่าย ACCU
1. การออกแบบ: วางแผนบทเรียนออนไลน์โดยใช้หน้ากาก เชื่อมโยง ESD และวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น
  2. การเรียนรู้เชิงรุกและโครงการ: กิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมออนไลน์สำหรับครูไทย ญี่ปุ่น และครูนานาชาติ
  3. เครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาไทย-ญี่ปุ่น: จัดสัมมนาวิชาการสำหรับการแลกเปลี่ยนครูไทย-ญี่ปุ่น ครอบคลุมทุกโรงเรียนในจังหวัดเลย โดยสำนักงานเขตบริการการศึกษาเป็นผู้จัด
  4. สะท้อนผลและแลกเปลี่ยน: ทบทวนบทเรียนและแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดกับครูท้องถิ่นและครูญี่ปุ่น

4

## ระยะเวลาดำเนินการ

- ต.ค. 2025: การเรียนรู้ออนไลน์แบบร่วมมือกับครูญี่ปุ่น (15 ต.ค. 2025) /  
 วิทยากร: สัมมนานานาชาติ ไทย-มาเลเซีย (24 ต.ค. 2025)  
 โครงการ ACCU (กิจกรรมทั้งหมดดำเนินการแล้ว)  
 พ.ย. 2025: ออกแบบหลักสูตรโดยใช้หน้ากากสำหรับโรงเรียนทั้งหมด  
 ในจังหวัดเลย  
 ธ.ค. 2025: การวางแผนออนไลน์ร่วมกับครูไทย-ญี่ปุ่น  
 ม.ค. 2026: การแลกเปลี่ยนออนไลน์กับครูไทย-ญี่ปุ่น  
 ก.พ. 2026: สัมมนาออนไลน์สำหรับครูไทยและญี่ปุ่นจากทุกโรงเรียน  
 ในจังหวัดเลย (โครงการการศึกษาประถมศึกษาเลย)  
 มี.ค. 2026: สะท้อนผลการแลกเปลี่ยนการสอนและสัมมนา



## ความเป็นมา

การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะภาษา ความคิดสร้างสรรค์ และจิตสำนึกต่อโลก แนวคิด **ESD (Education for Sustainable Development)** ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สิ่งแวดล้อม และสังคม การบูรณาการ ESD กับวิชาภาษาอังกฤษ ช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการสื่อสารเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขในชีวิตจริง ดังนั้นจึงจัดทำแผนปฏิบัติการนี้ เพื่อพัฒนาแนวการสอนภาษาอังกฤษให้เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ใหม่ และสร้างห้องเรียนที่ส่งเสริมทั้งทักษะภาษาและคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

## วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม
- เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้แบบ **Active Learning** และ **Project-based Learning** ผ่านหัวข้อ ESD
- เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบร่วมมือ (**Collaborative Learning**) และปลูกฝังคุณธรรม ความมีจิตอาสา
- เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติการเรียนรู้ภาษาภาษาอังกฤษที่สามารถขยายผลไปยังครูในโรงเรียน ครูโรงเรียนใกล้เคียง หรือครูชาวญี่ปุ่น

## กิจกรรมหลัก

- จัดการเรียนรู้ **"English for Our Earth"** เพื่อเรียนรู้คำศัพท์และประโยคเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
- โครงการ **"My Green English Class"** ให้ผู้เรียนออกแบบโปสเตอร์รณรงค์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภาษาอังกฤษ
- การเรียนรู้เชิงโครงการ (**Project-based Learning**) เรื่อง **"Save Water", "Reduce Waste",** หรือ **"Plant for the Planet"**
- การแลกเปลี่ยนผลงานของนักเรียนผ่านนิตรรศการภาษาอังกฤษ เพื่อขยายผลไปยังครูในโรงเรียน โรงเรียนใกล้เคียง หรือครูชาวญี่ปุ่น

## Action Plan: ESD in English: New Learning, Small Actions, Big Change

## ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

- นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน
- นักเรียนมีจิตสำนึก รู้คุณค่าของทรัพยากร และมีพฤติกรรมที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมากขึ้น
- ครูพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ESD
- เกิดเครือข่ายการแลกเปลี่ยนแนวคิดระหว่างครูไทย/ครูญี่ปุ่น และนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

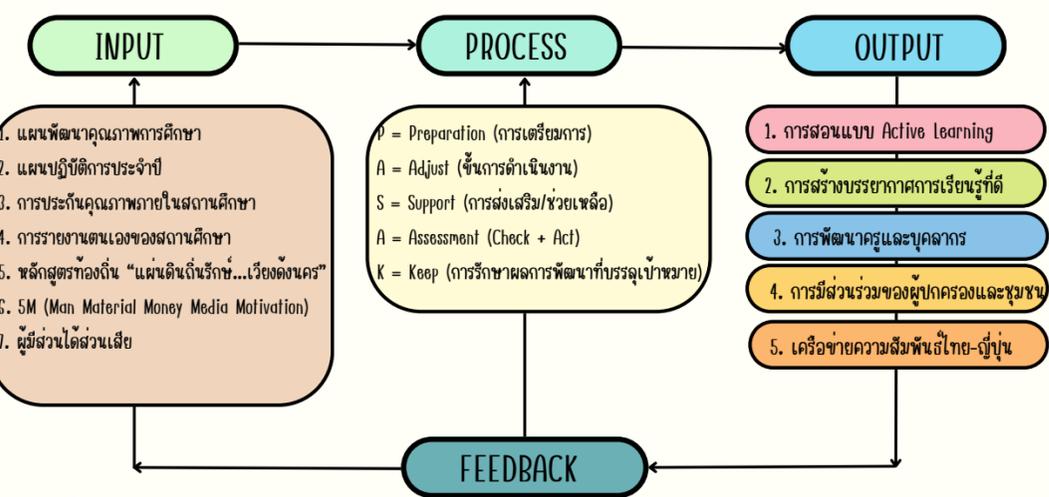
## วิธีดำเนินการ

- ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมภาษาอังกฤษที่เชื่อมโยงกับแนวคิด ESD
- ใช้กระบวนการ **Active Learning** และการเรียนรู้แบบโครงการ
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม ส่งเสริมความร่วมมือและการสื่อสารภาษาอังกฤษ
- ประเมินผลจากพฤติกรรม การสื่อสาร และผลงานของนักเรียน
- สรุปผลและเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีให้แก่ครูในโรงเรียน ครูโรงเรียนใกล้เคียง หรือครูชาวญี่ปุ่น

## กำหนดการ

- พ.ย. 2025 : วางแผนและเตรียมสื่อการเรียนรู้ ESD-English
- ธ.ค. 2025 : เริ่มกิจกรรม **"English for Our Earth"** และการสอนคำศัพท์/ประโยคสิ่งแวดล้อม
- ม.ค. 2026 : จัดกิจกรรมโครงการ **"My Green English Class"**
- ก.พ. 2026 : นิตรรศการ ESD in English: **New Learning, Small Actions, Big Change**
- มี.ค. 2026 : สรุปผลและสะท้อนผลการเรียนรู้





# 1 P = Preparation (การเตรียมการ)

**Preparation** คือ การเตรียมการ (Prepare) โดยการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่นแผ่นดินถิ่นรัก...เวียงดงนคร ประกอบด้วย การกำหนดนโยบายของสถานศึกษา การจัดประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจกับ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา สมาชิกสภานักเรียน นักเรียนทุกชั้นเรียน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ปราชญ์ชาวบ้าน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

- Information :** การศึกษาหลักสูตรท้องถิ่น และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการและการสร้างเครือข่ายกับประเทศญี่ปุ่น
- Plan** คือ การจัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นบรรจุในแผนปฏิบัติการโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- Manual** คือ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 หน่วยการเรียนรู้
- Teamwork** คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการระดับสถานศึกษา คือคณะกรรมการงานวิชาการโรงเรียน ร่วมกับปราชญ์ชาวบ้านและเครือข่ายพัฒนา คือ ศึกษานิเทศก์

# 2 A = Adjust (ขั้นการดำเนินงาน)

**Adjust** คือ ขั้นการดำเนินงาน (Do=Doing) โดยการลงมือปฏิบัติงานตามกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น "แผ่นดินถิ่นรัก...เวียงดงนคร" ที่บรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา โดยมีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

**Lesson Plan** คือ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ Active Learning โดยการดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม (ปราชญ์ชาวบ้าน)

- Classroom supervision** คือ การสังเกตชั้นเรียน โดยการสังเกตการสอน การสังเกตการสอน และการส่งเสริมให้กำลังใจโดยคณะกรรมการวิชาการโรงเรียน
- PLC : Professional Learning Community** คือ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยการแก้ปัญหา อุปสรรค และข้อค้นพบที่โดดเด่น ในการจัดการเรียนการสอน ของครูแต่ละคนมาพูดคุยกันเป็นกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ในการหาวิธีแก้ปัญหา หรือหาวิธีส่งเสริมให้ต่อยอดให้โดดเด่นขึ้น
- ICT Network : Information and Communication Technology** คือ การประยุกต์ใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน รวมถึงการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยไทย-ญี่ปุ่น
- Meeting : Meeting Academy** คือ การประชุมวิชาการ โดยการจัดประชุมเพื่อนำเสนอการจัดการเรียนการสอน การนำเสนองานวิจัยในชั้นเรียน งานจัดสร้างสื่อ นวัตกรรมของคณะครูรวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของคณะกรรมการวิชาการและครูประเทศญี่ปุ่น

# 3 S = Support (การส่งเสริม/ช่วยเหลือ)

**Support** คือ การส่งเสริม การช่วยเหลือ การอำนวยความสะดวกให้แก่คณะครูที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์ให้แก่เรียน รวมถึงการดำเนินงานด้านอื่นๆ เพื่อให้บรรลุเป้าโดยดำเนินการสนับสนุนใน 5 ประการ (5M) คือ

- Man** คือ ครู บุคลากร คณะกรรมการงานวิชาการ ปราชญ์ชาวบ้าน รวมถึงศึกษานิเทศก์
- Money** คือ งบประมาณ
- Media** คือ สนับสนุนติดตั้งระบบ IT และการใช้ ICT ในการจัดการเรียนการสอนและการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างไทย-ญี่ปุ่น
- Material** คือ การสนับสนุน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้
- Motivation** คือ การสร้างแรงจูงใจ หรือแรงบันดาลใจในการจัดการเรียนรู้ พัฒนาการศึกษาและการให้ความสำคัญ การให้รางวัล ยกย่องเชิดชูในกรณีมีผลการปฏิบัติที่ดี

# 4 A = Assessment (Check + Act)

**Assessment คือ Check + Act**

**Check** คือ การติดตาม ประเมินผล ซึ่งเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของจัดการเรียนการสอนหลักสูตรท้องถิ่น และการประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่างานที่ทำเป็นไปตามวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดหรือไม่ ในขั้นการดำเนินงาน (Do) และติดตามตรวจสอบ ประเมินผลในด้าน การสนับสนุน ส่งเสริม และการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก (Support) ว่า เหมาะสมและส่งผลต่อการดำเนินงานมากน้อยแค่ไหน

**Act** คือ การพัฒนา โดยการดำเนินงานให้เหมาะสมโดยขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมจะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบแล้วหากทางปรับปรุง (Improvement) และการทำงานพัฒนาต่อยอด (Development) ขั้นการดำเนินงาน (Do) ขั้นการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก (Support) และขั้นการประเมินผลการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

# 5 K = Keep (การรักษาผลการพัฒนาที่บรรลุเป้าหมาย)

**Keep** คือ การรักษาผลการพัฒนาที่บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐาน(Standard) ที่ตั้งเอาไว้และการพัฒนาต่อยอดและรักษาให้ยั่งยืน (Continuity) รวมถึงการขยายผล เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (Public relations) ผลงานการจัดการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่าง ไทย-ญี่ปุ่น

- Standard** คือ การรักษามาตรฐานที่ได้ทำเอาไว้ให้คงที่และพัฒนาต่อยอด
- Continuity** คือ การรักษาความยั่งยืนของกระบวนการในขั้นตอน P-A-S-A ทั้งนี้เพื่อให้ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการสร้างเครือข่ายของครูไทย-ครูญี่ปุ่นให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
- Public relations** คือ การเผยแพร่ผลงานโดยการเผยแพร่ผลการดำเนินงานการใช้ระบบ IT ต่าง ๆ เช่น เพจ กลุ่มไลน์ และเฟสบุ๊ค ของโรงเรียน เป็นต้น

## ตัวอย่างแผน

การจัดการเรียนการสอนหน่วยที่ 6: สืบสานภาษาล้านนาไทย  
**ระดับชั้น:** ประถมศึกษาปีที่ 2 **ระยะเวลา:** พุทธศักราช 2568 - มีนาคม 2569  
**จำนวนนักเรียน:** 20 คน  
**รายวิชา:** หลักสูตรท้องถิ่น "แผ่นดินถิ่นรัก...เวียงดงนคร" บูรณาการกับภาษาอังกฤษ  
**หน่วยการเรียนรู้:** หน่วยที่ 5 เรื่องสืบสานภาษาล้านนาไทย  
**เป้าหมายหลังการจัดการเรียนการสอน:** นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนและแนะนำตัวเองต่อครูจากประเทศญี่ปุ่นโดยใช้ภาษาไทยกลาง ภาษาล้านนา และภาษาอังกฤษ ได้อย่างง่าย

- วัตถุประสงค์**
1. ผู้เรียนสามารถแนะนำตัวเองเป็นภาษาไทยกลางได้อย่างง่าย
  2. ผู้เรียนสามารถแนะนำตัวเองเป็นภาษาล้านนาได้อย่างง่าย
  3. ผู้เรียนสามารถแนะนำตัวเองเป็นภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่นได้อย่างง่าย
  4. ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ภาษาต่าง ๆ ในบริบทการสื่อสารจริง
  5. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมกับชุมชนและเข้าใจคุณค่าของภาษาท้องถิ่น

## หลักสูตรท้องถิ่น

“แผ่นดินถิ่นรัก...เวียงดงนคร”





## Background

ประเทศไทยมุ่งพัฒนาเยาวชนให้มีคุณธรรมและวินัย แต่ยังคงพบว่านักเรียนบางส่วนขาดความรับผิดชอบและจิตสาธารณะ ขณะที่ประเทศญี่ปุ่นปลูกฝังคุณธรรมผ่านการลงมือปฏิบัติ เช่น การทำความสะอาดห้องเรียนและช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งสร้างวินัยและความร่วมมืออย่างยั่งยืน หลัก “5 ส.” ของญี่ปุ่นจึงเป็นแนวทางที่สามารถประยุกต์ใช้ในโรงเรียนไทยได้ เมื่อบูรณาการกับ “โครงการคุณธรรม” จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง พัฒนาความรับผิดชอบ วินัย และจิตสาธารณะ เพื่อเป็นพลเมืองดีในศตวรรษที่ 21



## Activities

- กิจกรรม : ตรงต่อเวลาเหมือนญี่ปุ่น, 5 นาทีท่องจำโต๊ะเรียน และ Zero Waste Project
- กิจกรรม : จัดกิจกรรมดูแลความสะอาดห้องเรียน, แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ กิจกรรมจิตอาสา
- กิจกรรม : สะท่อนพลา
- กิจกรรม : นิทรรศการโครงการคุณธรรม “พลเมืองดีแบบญี่ปุ่นในห้องเรียนไทย” (1 ห้องเรียน 1 โครงการคุณธรรม)

## Objectives

- เมื่อพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนให้เป็นพลเมืองดี มีวินัย รับผิดชอบ และเคารพผู้อื่น
- เมื่อส่งเสริมให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจิตอาสา และจิตสาธารณะ
- เมื่อให้นักเรียนสามารถออกแบบและดำเนิน “โครงการคุณธรรม” ได้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ
- เมื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เชิงคุณธรรมในห้องเรียนและโรงเรียน



# แผนปฏิบัติการ Action Plan

การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการคุณธรรมเป็นฐาน เพื่อสร้างพลเมืองดีแบบญี่ปุ่นในห้องเรียนไทย  
 “Developing a Moral Project-Based Learning Process to Foster Good Citizenship the Japanese Way in Thai Classrooms”

## Timeline

พฤศจิกายน 2568 - กุมภาพันธ์ 2569  
รวมระยะเวลา 4 เดือน  
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

## Expected Outcomes

- นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคุณธรรม จิตอาสา และวินัยในตนเองมากขึ้น
- ห้องเรียนแต่ละห้องมีความสะอาด เป็นระเบียบ และมีบรรยากาศแห่งความร่วมมือ
- โรงเรียนมีรูปแบบการพัฒนา “พลเมืองดีแบบญี่ปุ่นในห้องเรียนไทย” ที่สามารถต่อยอดได้
- ครูสามารถนำแนวทางนี้ไปพัฒนาเป็นนวัตกรรมจัดการเรียนรู้เชิงคุณธรรม



## How to Implement ?

ใช้กระบวนการ PDCA ร่วมกับหลัก 5 ส. ของญี่ปุ่น และหลักการโครงการคุณธรรม

### Plan (วางแผน)

ครูอธิบายแนวคิดพลเมืองดีแบบญี่ปุ่นและหลัก 5 ส. และหลักการโครงการคุณธรรมนักเรียนในแต่ละห้อง 5/1 - 5/5 ระดมสมองหา “ปัญหาคุณธรรมในห้องเรียน” และวางแผนโครงการคุณธรรม

### Do (ปฏิบัติ)

นักเรียนลงมือดำเนินกิจกรรมตามโครงการคุณธรรมที่ออกแบบไว้ โดยมีครูเป็นพี่เลี้ยง

### Check (ตรวจสอบ)

ประเมินผลพฤติกรรมและผลงานของแต่ละห้องเรียน

### Act (ปรับปรุง/ต่อยอด)

สรุปผลการดำเนินงานและนำเสนอผลงานโครงการคุณธรรมของแต่ละห้อง







1

### ACTIVITIES

- 1 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ไทย - ญี่ปุ่น รูปแบบออนไลน์กับโรงเรียนมัธยมญี่ปุ่น
- 2 เขียนจดหมายแลกเปลี่ยนกันกับนักเรียนโรงเรียนมัธยมญี่ปุ่น ในหัวข้อ “สิ่งที่ฉันอยากทำในอนาคต เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่” ด้วยภาษาอังกฤษ

2

### BACKGROUND

อยากให้นักเรียนไทยและนักเรียนญี่ปุ่น ได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน เพื่อให้ทุกคนได้ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม



3

### OBJECTIVES

1. เพื่อให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่แตกต่างจากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนเอง
2. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการให้ความเคารพให้เกียรติ และการยอมรับผู้อื่นแม้จะมาจากต่างชาติ ศาสนา วัฒนธรรม
3. ผู้เรียนได้ระดมความคิดเพื่อนำเสนอจุดดีของประเทศตนเอง และได้เห็นจุดดีของอีกฝ่าย และนำมาปรับใช้ในชีวิตของตนเองได้
4. ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานเป็นทีม
5. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและญี่ปุ่น



## ACTION PLAN

6

### YOUR EXPECTATIONS

- นักเรียนชาวไทยและญี่ปุ่นได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่แตกต่างจากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนเอง และได้เห็นคุณค่าของตนเอง
- นักเรียนได้เห็นความสำคัญของการให้ความเคารพให้เกียรติ และการยอมรับผู้อื่นแม้จะมาจากต่างชาติ ศาสนา วัฒนธรรม
- นักเรียนได้ระดมความคิดเพื่อนำเสนอจุดดีของประเทศตนเอง และได้เห็นจุดดีของอีกฝ่าย และนำมาปรับใช้ในชีวิตของตนเองได้
- นักเรียนได้ฝึกการทำงานเป็นทีม
- นักเรียนชาวไทยและญี่ปุ่นได้สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อไป และเกิดเครือข่ายทางสังคม

5

### HOW TO IMPLEMENT ?

1. ประชุมนัดหมาย วางแผนงานการทำกิจกรรมกับครูชาวญี่ปุ่นจากโครงการ ACCU
2. ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ระหว่างนักเรียนไทยและญี่ปุ่น คือกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมออนไลน์ และเขียนจดหมายภาษาอังกฤษ-ญี่ปุ่น แลกเปลี่ยนกันทางไปรษณีย์
3. สรุปผลร่วมกันระหว่างครูไทยและญี่ปุ่น รูปแบบออนไลน์

4

### TIMELINE

ภาคเรียนที่ 2  
ปีการศึกษา 2568  
พฤศจิกายน 2568 - มกราคม 2569





# Action Plan

“เรียนรู้ร่วมกัน เติบโตอย่างเท่าเทียม  
สร้างห้องเรียนไทยในหัวใจแบบญี่ปุ่น”

- สร้างวินัย ความรับผิดชอบ และการช่วยเหลือกันในห้องเรียน
- ให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างเท่าเทียมและมีความสุข
- พัฒนาการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผ่านกิจกรรมง่าย ๆ และแลกเปลี่ยนกับนักเรียนญี่ปุ่น

## วัตถุประสงค์

### ทำไมอยากทำกิจกรรมนี้

- เพื่อให้เด็กเรียนมีวินัย และความรับผิดชอบ
- เพื่อฝึกให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- เพื่อให้เด็กเรียนมีประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนกับนักเรียนญี่ปุ่น

### กิจกรรม

- เริ่มต้นด้วยรอยยิ้ม**
  - ให้นักเรียนทักทาย และส่งพลังบวกให้กัน ก่อนเริ่มเรียนในแต่ละวัน
- ทำความสะอาดห้องเรียนร่วมกัน**
  - ช่วงเช้าและหลังเลิกเรียน
- นักเรียนสร้างชิ้นงานร่วมกัน**
  - เช่น infographic หน้าตนเอง เป็นภาษาอังกฤษ และนำมาแลกเปลี่ยนกับนักเรียนญี่ปุ่น
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้**
  - นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียนญี่ปุ่น

### ระยะเวลา

- กิจกรรมเริ่มต้นด้วยรอยยิ้ม พ.ย. - ก.พ. 68
- ทำความสะอาดห้องเรียนร่วมกัน พ.ย. - ก.พ. 68
- นักเรียนสร้างชิ้นงานร่วมกัน ธ.ค. 68
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ม.ค. 69

### ความคาดหวังจากกิจกรรม

- นักเรียนมีวินัยและความรับผิดชอบ
- เรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข
- ได้รับประสบการณ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียนญี่ปุ่น



# แผนการปฏิบัติงาน



## กิจกรรม: ความร่วมมือระหว่างประเทศในโครงการแลกเปลี่ยนทางการศึกษาระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น

### ที่มา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความเข้าใจซึ่งกันและกัน มิตรภาพ และการพัฒนาที่ยั่งยืนระหว่างประเทศต่าง ๆ ในบริบทนี้ การจัดตั้งโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการแลกเปลี่ยนทางการศึกษาระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนอันยาวนานระหว่างสองประเทศ ผ่านความร่วมมือทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และการแบ่งปันองค์ความรู้ ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นมีประวัติความร่วมมือที่แน่นแฟ้นในด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวัฒนธรรม ทั้งสองประเทศตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทุนมนุษย์เพื่อรับมือกับความท้าทายระดับโลก เช่น การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน บนพื้นฐานของคุณค่าอันร่วมกันเหล่านี้ โครงการแลกเปลี่ยนที่เสนอขึ้นมีเป้าหมายเพื่อสร้างโอกาสให้แก่นักเรียน ครู และนักวิจัยในการมีส่วนร่วมในประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกและความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม

### วัตถุประสงค์

- ส่งเสริมความเข้าใจและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างกัน
- เสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการ
- สนับสนุนการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและโอกาสในการเรียนรู้
- ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในด้านการศึกษา
- เสริมความแข็งแกร่งให้กับความร่วมมือระหว่างสถาบัน
- ส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคและระดับโลก

### ระยะเวลา

ธันวาคม 2025-2026



# กรอบการดำเนินงานกิจกรรม

## การประสานงานและการพัฒนาความร่วมมือ

- อำนวยความสะดวกในการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐของไทยและญี่ปุ่น มหาวิทยาลัย และหน่วยงานเครือข่ายอื่นๆ
- สนับสนุนการจัดทำและการเจรจาข้อตกลงความร่วมมือ (MoUs) ข้อตกลงต่าง ๆ และแผนการดำเนินงาน
- ระบุหน่วยงานเครือข่ายที่มีศักยภาพ และสำรวจแนวทางการร่วมมือใหม่ ๆ

## การจัดทำแผนและการบริหารจัดการโครงการ

- สนับสนุนการออกแบบกิจกรรมแลกเปลี่ยน เช่น การศึกษาดูงาน การสัมมนา ร่วม การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน
- ประสานงานด้านโลจิสติกส์สำหรับผู้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน รวมถึงการอำนวยความสะดวกด้านวีซ่า การจัดการเรื่องการเดินทาง และที่พัก
- ติดตามและตรวจสอบให้มีการดำเนินกิจกรรมตามที่ตกลงไว้ภายใต้กรอบความร่วมมืออย่างเป็นไปตามเวลา

## การเสริมสร้างความร่วมมือทวิภาคีและความร่วมมือในระดับภูมิภาค

- ส่งเสริมการบูรณาการกับข้อริเริ่มด้านการศึกษาระหว่างอาเซียน-ญี่ปุ่น และกรอบแนวทางขององค์การยูเนสโก
- สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างประชาชน และการสร้างความร่วมมือทางการศึกษาในระยะยาว
- ช่วยสนับสนุนให้โครงการดำเนินต่อไปอย่างยั่งยืน ในฐานะแบบอย่างของความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ

## ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- การขยายความร่วมมือทางวิชาการและความร่วมมือระหว่างสถาบัน
- ความยั่งยืนในระยะยาวและผลกระทบเชิงนโยบาย
- ความสัมพันธ์ทวิภาคีและระดับภูมิภาคที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น
- การเพิ่มโอกาสในการเคลื่อนย้ายและแลกเปลี่ยนทางการศึกษา

